

Neúspěch summitu EU a co dál

Dovolím si krátké zamyšlení nad již dávno proběhlým summitem EU. Předseda vlády České republiky Andrej Babiš uvedl, že výsledek summitu Evropské unie o rozpočtu EU na další období, který skončil bez dohody, neohroží českou ekonomiku ani firmy. Čas ukazuje něco jiného a i aktuální chování největší ekonomiky Evropské unie Spolkové republiky Německo. Předseda vlády svůj argument opřel o to, že ČR může ještě čerpat peníze z unijních fondů v rámci stávajících období až do roku 2023.

Pravda holé skutečnosti je však mnohem smutnější. Zástupci členských 27 zemí Evropské unie, přestože vyvíjeli určitou snahu u úpravu návrhu rozpočtu EU, nedokázali nalézt shodu na celkové výši rozpočtu pro období 2021-2027. Jednání přitom trvalo nepřetržitě téměř třicet hodin. Co z toho vyplývá? Budou se proto k vyjednávání muset vrátit při další vrcholné schůzce.

Pro našeho předsedu vlády Andreje Babiše byla největším překvapením summitu pozice Nizozemska, Švédska, Dánska a Rakouska, které odmítly příjmy rozpočtu navržené předsedou Evropské rady Charlesem Michelelem ve výši 1,074 procenta hrubého národního důchodu a požadují maximálně jedno procento hrubého národního produktu.

Dovolím si zde několikrát citovat A. Babiše, protože to má svůj význam. "Toto bylo první jednání, kde všechny členské státy zaujaly nějakou pozici, a i když proběhly bilaterální schůzky s Michelelem, tak jsme se dočkali různých překvapení. Největší překvapení bylo, že vznikla skupina čistých plátců, která svými neférovými požadavky zablokovala jakýkoliv posun vpřed," konec první citace. To, ale bylo možné přece očekávat a nikoliv z tohoto být překvapen.

Podle jeho slov, Michel nakonec přišel s návrhem, podle kterého by příjmy evropského rozpočtu činily 1,069 HND a zároveň navrhl zvýšit objem peněz v kohezní a zemědělské politice. Také ale chtěl ponechat letošní výši slev, tzv. rabatů. To bylo podle Babiše pro ČR nepřijatelné. Myslím, že nepřijatelné i pro řadu jiných členských států Evropské unie.

Je třeba uvést, že ČR na summitu podle premiéra tvrdě odmítla odvádět část výnosů z prodeje emisních povolenek do evropského rozpočtu. Naopak ale souhlasila se zavedením odvodů z nerecyklovaných plastů.

Dovolím si citovat po druhé našeho předsedu vlády : "Musím konstatovat, že to jednání bylo v normální atmosféře a nebyla tam nevráživost," konec citace. Podle něj nebylo domluveno žádné další speciální setkání k rozpočtu. Lídři zemí se setkají na běžném summitu 26. března. Dovolím si říci, že předmětem tohoto dalšího summitu bude z velké části i úplně jiná problematika.

Například Ursula von der Leyenová hodlá dle svých úvah mobilizovat investice v objemu 37 miliard eur (963miliard Kč), aby se poskytla pomoc zemím zasaženým koronavirem co nejrychleji.

Německo zvažuje zatím podpořit svou ekonomiku částkou až půl bilionu eur. Vláda podle ministra Socholze nyní zvažuje, že některé podniky bude muset i zestátnit, respektive v nich převzít majetkový podíl. I když sám ministr zdůrazňuje, že to zatím není nezbytně nutné. Zároveň Scholz nevyloučil případnou další pomoc na posílení konjunktury. Teď je ale zavádět nechce, protože by podle něj mohly vést k tomu, že lidé vyrazí do ulic utrácet. Nebo se snad bojí nezvládnutí situace a sociálních nepokojů. Proto se zatím pomoc soustředí na firmy. Proč se o tomto zmiňují. Jsou to věci vážné a nelze je podceňovat. Zcela jistě se úvahy o nich budou promítat do nadcházejícího dalšího summitu Evropské unie. Skupina států západní a severní Evropy požadovala při nynějším summitu snížení navrhovaného objemu rozpočtu s odkazem na letošní odchod Británie z EU. Ten způsobí příjmový propad přes deset miliard eur (čtvrt bilionu korun) ročně, což podle původně předložené varianty měly z větší části kompenzovat bohaté země. Jsem přesvědčen, že ve skutečnosti stále trvá politika vícerychlostní Evropy, kdy velké nadnárodní korporace a bývalé koloniální mocnosti, dnes mocní hráči na poli Evropské unie coby její členské státy, prostě odchodem Velké Británie chtějí přenést daňové břímě především na menší a mladší členské státy na něž nepohlížejí zcela rovnoprávně a vidí v nich své vazaly, polokolonie a kolonie. Nelze se asi tedy příliš divit, na rozdíl od Andreje Babiše, že Evropská komise předložila účastníkům summitu upravený návrh, jenž měl sice vyjít vstříc požadavkům velké části členských států, avšak ani tato nová varianta však při krátkém večerním zasedání podporu nezískala. Možná, že čekají Evropu ještě složitější časy, kdy bychom jasně měly odmítnout diktát nadnárodních monopolů, Evropské centrální banky

Stanislav Grospič